

Причерноморье в описании Плиния Старшего» (1977); «Древнегреческий фольклор и литература о Северном Причерноморье» (1991); «Скифия глазами эллинов» (1998).

1992 р. М. В. Скржинська успішно захистила дисертацію «Античные письменные источники VII—IV вв. до н. э. о Северном Причерноморье» на здобуття вченого ступеня доктора історичних наук.

Однак коло наукових досліджень М. В. Скржинської не обмежується античною літературною традицією. Чимало уваги вона приділяє вивченню побуту античних міст Північного Причорномор'я та окремих видів ужиткового мистецтва, зокрема дзеркал, прикрас та художньої кераміки.

Так, за матеріалами аттичних розписних ваз Марина Володимирівна розглядає культурні відносини північнопонтійських міст з різними центрами Еллади і, перш за все, Афінами, відображення в розписах міфологічних, спортивних та релігійних сюжетів.

М. В. Скржинська регулярно виступає з науковими доповідями на міжнародних конференціях і на засіданнях відділу античної археології. У 1995 р. вона отримала стипендію у Венеціанському університеті, де брала участь у розробці теми «Венеція і Східна Європа в давні і середні віки».

Наукові праці М. В. Скржинської завжди викликають інтерес фахівців, сприяють глибшому розумінню багатьох аспектів історії та культури Північного Причорномор'я, дають поштовх новим ідеям і дослідженням.

Колеги і друзі Марини Володимирівни Скржинської вітають її з ювілеєм і щиро зичать міцного здоров'я і подальших творчих і наукових надбань.

ДО 60-РІЧЧЯ ВАЛЕНТИНИ МИКОЛАЇВНИ КОРПУСОВОЇ

---

9 листопада 1999 р. виповнилося 60 років відомій дослідниці археологічних пам'яток України — Валентині Миколаївні Корпусовій.

Валентина Миколаївна народилася 1939 р. у с. Долинне Бахчисарайського р-ну Кримської автономної республіки. По закінченні Бахчисарайської середньої школи вона вступила на історичний факультет Воронежського державного університету, але згодом перевелась до Київського державного університету.

Ще в студентські роки В. М. Корпусова брала участь у розкопках пам'яток Криму, де зробила перше археологічне відкриття — Скалистинський могильник IV—VIII ст. н. е. (1958 р.). 1960 р. в Новобудовній експедиції під керівництвом Д. Т. Березовця провела самостійне дослідження Салтівського могильника.

З 1962 р. Валентина Миколаївна працює в Інституті археології НАН України. За цей час вона брала участь у 34 експедиціях у багатьох регіонах України. Коло її наукових інтересів сягає від доби бронзи до пізнього середньовіччя. Особливе місце в археологічній діяльності

займає систематичне вивчення античних пам'яток, зокрема некрополів Золоте, Заморське, Фронтове та поселення Осовини у Східному Криму. Підсумком цих робіт стала кандидатська дисертація на тему «Некрополі сільського населення Європейського Боспору (II ст. до н. е.— IV ст. н. е.)», яку Валентина Миколаївна успішно захистила у 1976 р. Значним її внеском у вивчення історії Боспору є комплексне дослідження археологічних матеріалів, яким присвячена монографія «Некрополь Золотое (к этнокультурной истории Европейского Боспора)» (1983). Окрім цього вона є автором кількох колективних монографій, а також понад 80 наукових праць з різноманітної тематики.

В останні роки В. М. Корпусова приділяє значну увагу питанням основних ступенів розвитку стародавнього керамічного виробництва на Україні. Спільно з геохіміками та геологами нею було розроблено геохімічну методику вивчення стародавньої кераміки з метою її класифікації за центрами виробництва.

Колеги і друзі Валентини Миколаївни Корпусової щиро вітають її з ювілеєм і зичать міцного здоров'я і подальших творчих і наукових надбань.

ДО 60-РІЧЧЯ АНАТОЛІЯ ДМИТРОВИЧА ПРЯХІНА

Анатолій Дмитрович Пряхін, провідний російський археолог, народився 23 серпня 1939 р. в м. Єльці Липецької обл.

Шлях до археології почався для Анатолія Дмитровича на історико-філологічному факультеті Воронежського державного університету з участі у гуртку археології, яким керувала тоді Г. М. Москаленко — знаний археолог-славист.

Подією в житті майбутнього археолога стала практика на розкопках давнього Любеча, які здійснював академік Б. О. Рибаків. Серед студентів-практикантів 1958 р. в Любечі працювали В. І. Бідзіля, Г. О. Вознесенська, П. П. Толочко. Тому не дивно, що саме українське місто Любеч визначило науковий фах допитливого студента, спеціалізацію на вивченні слов'янської киево-руської археології упродовж років навчання.

А. Д. Пряхін пройшов усіма сходинками наукової кар'єри, починаючи зі скромної посади лаборанта кафедри історії СРСР дорядянського періоду у Воронежському університеті (1962 р.). З цим навчальним закладом Анатолій Дмитрович вже не розлучався ніколи. Він лише змінив напрямок наукового пошуку в бік вивчення археологічних культур бронзової доби на Сході Європи.

Вражає цілеспрямованість дослідника, його зосередженість у науковому поступі: 1966 р. — захист кандидатської дисертації «Історія Верхньої та Середньої Донщини у II — на початку I тис. до н. е.»; 1977 р. — захист докторської праці «Історія давніх скотарів II тис. до н. е. лісостепових районів Донщини, Поволжя та Південного Уралу (абашівська культурно-історична спільнота)». На той час вже вийшли друком чотири монографії та понад 50 інших друкованих праць. Такий темп наукового зростання гідний наслідування!

